

Nr 43.*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående vissa byggnadsarbeten vid statens skolor
tillhörande barna- och ungdomsvården.*

(3:e avd.)

I propositionen nr 48 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 2 februari 1951, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att av Fonden för utbyggnad av statens ungdomsvårdsskolor disponera ett belopp av högst 585 000 kronor för byggnadsarbeten, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag, vid ungdomsvårdsskolorna Ljungaskog-Sonestorp och Margretelund.

Vid behandlingen av ungdomsvårdsskolornas avlöningsanslag för nästa budgetår (V ht., p. 37) förordade departementschefen vissa omläggningar inom ungdomsvårdsskolorna. Förslaget innebar i huvudsak, att vården av det kvinnliga psykopatkiendelet, som nu omhändertogs vid Skarvik-Tallåsens skolhem och yrkesskola, skulle överflyttas till Ljungaskog- och Sonestorpsanstalterna, vilka f. n. togo emot annat manligt resp. kvinnligt ungdomsvårdsskoleklientel. Vissa andra förändringar skulle därjämte vidtagas i syfte att motväga den genom omläggningen uppkommande minskningen av platsantalet för debilt manligt klientel (Ljungaskog). I statsverkspropositionen beräknades ungdomsvårdsskolornas avlönings- och omkostnadsanslag utifrån den förutsättningen att omläggningen skulle vara genomförd den 1 januari 1952. Frågan om erforderliga byggnadsarbeten förbigicks däremot tills vidare.

I förevarande proposition lämnas en närmare redogörelse för omorganisationen och de härav betingade byggnadsarbetena.

Den nya psykopatskolan Ljungaskog-Sonestorp föreslås organiserad på fyra avdelningar, nämligen

en *specialavdelning* för 10 elever å nuvarande elevhemmet Ljungbacka (Ljungaskog), avsedd för tillfälligt omhändertagande av oroliga elever och omfattande, förutom enkelrum för dessa elever, bl. a. en läkarmottagning, sjuksal och två sjukrum,

en *utskrivningsavdelning* för 10 elever å nuvarande elevhemmet Sörgården (Sonestorp) samt

två *vanliga avdelningar* för vardera 20 elever å nuvarande elevhemmen Björkhaga (Ljungaskog) och Björkbacken (Sonestorp).

Ljungbacka, som är en gammal byggnad och i synnerligen dåligt skick, bör genomgå en nästan fullständig inre ombyggnad. På Sörgården bör anordnas en dubblett och ett enkelrum för personal. Vidare föreslås, att kontorsbyggnaden å Ljungaskog, som bl. a. rymmer ett antal personalrum, skall repareras.

Snickeri och mekanisk verkstad å Ljungaskog äro f. n. inrymda i två särskilda byggnader. Den mekaniska verkstaden föreslås omändrad till samlings- och fritidslokal. Snickeriverkstaden skall inredas till sy- och vävsal.

Härjämte föreslås reparation av rektorsbostaden å Ljungaskog samt uppförande av ett personalbostadshus för tre befattningshavare.

Verkstäderna vid Ljungaskog skola överflyttas till Margretelund, där två verkstadslokaler böra uppföras.

Byggnadsstyrelsen har gjort följande kostnadsberäkningar:

Ljungaskog-Sonestorp.

Ombyggnad av Ljungbacka	200 000
Ombyggnad av Björkhaga	2 000
Ombyggnad av kontorsbyggnaden	10 000
Ombyggnad av snickeriverkstaden	35 000
Ombyggnad av mekaniska verkstaden	40 000
Ombyggnad av Sörgården	9 000
Reparation av rektorsbostaden	2 000
Uppförande av ett personalbostadshus	105 000
Inventarieutrustning	20 000

Margretelund.

Uppförande av två verkstadslokaler	132 000
--	---------

Gemensamt.

Arvodet, administration och oförutsett	20 000
--	--------

Kronor 575 000

Departementschefen anför härom bl. a. följande.

Jag föreslår, att byggnadsarbetena få utföras med de begränsningar byggnadsstyrelsen angivit. I likhet med byggnadsstyrelsen anser jag, att underhålls- och reparationsarbeten i största möjliga utsträckning böra utföras successivt med anlitande av tillgängliga medel under omkostnadsanslaget. Med utgångspunkt från byggnadsstyrelsens beräkningar föreslår jag därför, att för byggnadsarbetena anvisas ett belopp av 585 000 kronor, avsett att jämväl täcka kostnaderna för inläggande av linoleummattor i specialavdelningen å Ljungaskog (dessa kostnader voro icke medräknade av byggnadsstyrelsen).

Det bör anmärkas att byggnadskostnaderna beräknats med utgångspunkt från prisläget å byggnadsmarknaden under sommaren 1950. I den mån prisutvecklingen leder till ökade byggnadskostnader bör detta motvägas genom sådana begränsningar i byggnadsprogrammet, som ytterligare kunna vidtagas utan att anstaltens lämplighet för sitt ändamål minskas. I den mån en kostnadsökning icke kan på detta sätt undvikas, torde jag få återkomma med förslag om anvisande av ytterligare medel.

Medel för byggnadsarbetena föreslås skola anvisas från den särskilda fond för utbyggnad av de statliga ungdomsvårdsskolorna, som tillkom sedan städerna Stockholm och Göteborg år 1949 befriats från skyldighet att hålla egna ungdomsvårdsskolor (jfr prop. 1949: 85, s. 16). Denna fond är ännu orörd och uppgår till 880 000 kronor.

Utskottet har i sitt utlåtande nr 5 i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1951/52 under femte huvudtiteln tillstyrkt överflyttning av verksamheten vid Skarvik-Tallåsens ungdomsvårdsskola till Ljungaskog-Sonestorp.

De nu framlagda förslagen om härför erforderliga byggnadsarbeten grunda sig i huvudsak på byggnadsstyrelsens granskning av socialstyrelsens beräkningar. Denna granskning har lett till åtskilliga begränsningar. Utskottet, som funnit standarden vid vissa ungdomsvårdsskolor hög, förutsätter, att Kungl. Maj:t noggrant beaktar möjligheterna att utan eftersättande av en rationell och lämplig utformning reducera byggnadskostnaderna.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att av Fonden för utbyggnad av statens ungdomsvårdsskolor disponera ett belopp av högst 585 000 kronor för byggnadsarbeten, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 2 februari 1951 förordat förslag, vid ungdomsvårdsskolorna Ljungaskog-Sonestorp och Margretelund.

Stockholm den 6 mars 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Gustaf Karlsson, Ivar Anderson, Manner-skantz, Ohlson, Leander, Heiding, Gillström, fröken Andersson, herrar Eric Ericson, Näsström, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Edin, Axel Andersson och Jansson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Andersson i Malmö, Boman i Kieryd, Svensson i Ljungskile, Lindholm, Rubbestad, Eriksson i Sandby, Ståhl, Staxäng, Åkerström, Petterson i Degerfors, Thapper, fröken Elmén, herrar Johansson i Mysinge och Gustafsson i Stockholm.
